

Šlechtitelský program Irish Cob

Irish Cob Studbook Czechia (ICS CZ)

IRISH COB THE CZECH REPUBLIC, z.s.

Obsah

Čl. I: Historie plemene	3
Čl. II: Zeměpisná oblast	3
Čl. III: Stav chovné populace	4
Čl. IV: Cíl šlechtění plemene	4
Čl. V: Vlastnosti plemene	4
Čl. VI: Sledované znaky	6
Čl. VII: Použití jiných plemen	7
Čl. VIII: Zootechnické osvědčení a Potvrzení o původu	7
Čl. IX: Selekční program - hodnotící kritéria	8
Čl. X: Hodnocení, premie, tituly	11
Čl. XI: Ověřování identity koní - systém identifikace zvířat	12
Čl. XII: Použití reprodukčních technik	14
Čl. XIII: Přihlížení ke zdravotním a genetickým defektům nebo zvláštnostem	14
Čl. XIV: Testování užitkovosti a odhad plemenné hodnoty	14
Čl. XV: Rozbor plnění ŠP	15

Definice používané terminologie a zkratk pro účely tohoto dokumentu:

- 1) **ICCR, z.s.** – IRISH COB THE CZECH REPUBLIC, zapsaný spolek;
- 2) **chovatel** - osoba zapojena do Šlechtitelského programu dle §2 odst.1, písmeno d) plemenářského zákona, evidovaná v Rejstříku chovatelů (RCH) dle ŘPK;
- 3) **plemenářský zákon** - zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- 4) **nařízení o plemenných zvířatech** - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1012 ze dne 8. června 2016 o zootechnických a genealogických podmínkách pro plemenitbu čistokrevných plemenných zvířat, hybridních plemenných prasat a jejich zárodečných produktů v Unii, pro obchod s nimi a pro jejich vstup do Unie, o změně nařízení (EU) č. 652/2014 a směrnic Rady 89/608/EHS a 90/425/EHS a o zrušení některých aktů v oblasti plemenitby zvířat („nařízení o plemenných zvířatech“);
- 5) **legislativa o plemenných zvířatech** - nařízení o plemenných zvířatech a plemenářský zákon;
- 6) **Uznané chovatelské sdružení (UCHS)** - schválené dle plemenářského zákona;
- 7) **ŘPK** (Rada plemenné knihy) - odborné orgány ICCR, z.s.;
- 8) **ŘPK** – Řád plemenné knihy;
- 9) **ŠP** – Šlechtitelský program;
- 10) **ZŘ** - Zkušební řád;
- 11) **AP** - Akcelerační program;
- 12) **ÚRP** - Ústřední registr plemeníků;
- 13) **ASCHK z.s.** - Asociace chovatelů koní, zapsaný spolek.

Čl. I

Historie plemene

Tradiční Irish Cob je chladnokrevný kompaktní kůň, kterého irští a angličtí kočovníci používali k tahání svých obytných karavanů.

Střídmý způsob, jakým byla tato zvířata v minulosti chována, vedl k selekci na opravdu silné jedince, kteří dokázali pracovat i s nepříliš kvalitními přídělky potravy. Důležitými vlastnostmi plemene Irish Cob jsou proto robustní tělesná stavba, klidná a tolerantní povaha, houževnatost, odolnost a ochota k práci a výborná konverze objemné píče.

V devadesátých letech minulého století došlo v Irsku k výraznému snížení populace tohoto plemene. Důvodů bylo hned několik. Karavany již nebyly tahány koňmi. V Irsku byla zavedena daň z koní, jejímž cílem bylo eliminovat nepříjemnosti způsobené množstvím koní, kteří se pásli kolem silnic na úvazech, pravidelně utíkali a působili potíže. Výsledkem bylo, že mnoho těchto koní skončilo na jatkách nebo byli prodáni do zahraničí, včetně Evropy a USA. Irští cobové se dostali i na dostihové dráhy, kde byli používáni jako klidní společníci pro nervóznější závodní koně, kteří se díky tichým a povahově mírným cobům stali zvládnutelnějšími. Na svět přicházelo také velké množství kříženců s teplokrevnými irskými plemeny. Tito kříženci byli a jsou hromadně exportováni do zahraničí, což vede ke skutečnosti, že původní, tradiční těžký Irish Cob mizí.

1) Historie plemenných knih

V roce 1998 byla v Dublinu založena Irish Cob Society Ltd. (dále jen ICS Ltd.), která zahájila vedení první plemenné knihy pro tyto koně. Cílem mělo být zachovat a propagovat toto jedinečné plemeno, které je v Irsku podceňováno primárně kvůli komunitě, ze které vzešlo. V návaznosti na to jsou v dalších letech zakládány filiální plemenné knihy Irish Cob v Evropě (ICS Nederland, ICS Belgium, ICS Czechia, ICS Finland atd).

Dobrá myšlenka však někdy nestačí a tak společnost ICS Ltd. provázely po celou dobu její existence problémy. Po opakovaných problémech s naplňováním legislativy, finančních problémech, odnímání a znovuzískávání oprávnění k vedení plemenné knihy nakonec ICS, Ltd. zaniká. V roce 2013 se ujímá vedení "mateřské" plemenné knihy plemenářský spolek "Horse Sport Ireland", dále jen "HSI" a to rozhodnutím Department of Agriculture, Fisheries, Food and the Marine Ireland.

2) Irish Cob v současnosti

Irish Cob se pro svůj typický vzhled a povahu stal během pár desítek let velmi populárním plemenem. Tito koně jsou mimořádně vhodní pro rekreační vozatajské soutěže, jezdecké outdoorové sporty, hipoterapii a nižší drezurní úlohy.

Z těchto a dalších důvodů je proto důležitým úkolem plemenných knih registrovat primárně původní, těžké typy Irish Cob a udržet tradiční dobré vlastnosti, zejména typ a charakter tohoto plemene, prostřednictvím cíleného chovu. Jednoznačným společným cílem všech dnes existujících PK by také měla být spolupráce.

Čl. II

Zeměpisná oblast

Oblast, v níž se uplatňuje chovný cíl a šlechtitelský program, dále jen "ŠP", zahrnuje celé území České republiky, Slovenska a Polska.

Čl. III Stav chovné populace

Stav chovné populace v ČR k 31. 8. 2023:

1. Klisny v chovu 388 ks
2. Hřebci v chovu 45 ks
3. Hříbata do 2 let včetně, valaši 549 ks

K 20. 11. 2023 bylo evidováno na území České republiky **celkem 982** koní plemene Irish Cob.

Čl. IV Cíl šlechtění plemene

Cílem šlechtění je zkvalitnění vlastností uvedených v Čl. VI bod 1) a udržení vlastností, které jsou definovány v Čl. VI bod 2). Šlechtění plemene Irish Cob se řídí zásadami plemenné knihy původu Horse Sport Ireland, dále jen "HSI" se sídlem Millennium Park, Osberstown, Naas, Co. Kildare, Ireland. Aktualizace zásad plemenné knihy původu probíhají průběžně prostřednictvím elektronické komunikace.

ŠP je souborem šlechtitelsko-organizačních opatření, na základě kterých se stanovují, prosazují a uvádí v praxi chovatelské postupy k dosažení chovného cíle a je zárukou objektivního hodnocení pro potřeby chovatelů plemene Irish Cob.

Mezi základní metody šlechtitelsko-organizačních opatření patří:

- hodnocení plemenného typu;
- hodnocení stavby těla s cílem zachování a ochrany plemene Irish Cob ve své tradiční formě a typu jako kompaktní, silné, ale zároveň obratné chladnokrevné pracovní koně;
- výkonnostní zkoušky;
- selekční postupy:
 - inspekce zvířat s cílem zápisu do doplňkového oddílu plemenné knihy;
 - inspekce hřebců zapsaných v hlavním oddílu a doplňkovém oddílu plemenné knihy s cílem schválit vhodné hřebce pro výběr do plemenitby;
 - inspekce klisen zapsaných v hlavním oddílu a doplňkovém oddílu plemenné knihy s cílem schválit vhodné klisny pro zápis do plemenné knihy;

Irish Cob je těžký pracovní kůň, šlechtěný jako klidné plemeno, vhodné jak pro vozatajství a středně těžkou práci v tahu, tak pro rekreační jezdeckví či hiporehabilitaci.

Čl. V Vlastnosti plemene

- 1) Název plemene - Irish Cob;
- 2) Země původu – Irsko;
- 3) Standard plemene

a) Celkový vzhled

Tradiční Irish Cob je kompaktní, zavalitý kůň souměrných proporcí, dobře osvalený se silnou kostrou. Hlava je nesena na silném, kratším až středně dlouhém zavalitém a dobře

klenutém krku. Krk plynule pokračuje v neznatelný kohoutek a velmi krátký hřbet (toto by mělo být obzvláště patrné u hřebců). Záda jsou krátká a rovná, lehce přecházející k zádi. Zád' je dobře osvalená, široká a štěpená. Nasazení ocasu je vyšší a přispívá k celkovému dojmu výborně zaoblené zádi.

Stavbou kostry se Irish Cob řadí mezi středně těžká až těžká plemena. Kostra je velmi kvalitní, silná, masivní s výrazně suchými dobře utvářenými klouby a to zejména u hřebců. Celkový vývin koně je ukončen až okolo šestého roku věku. Dospělý kůň je menšího či středního tělesného rámce, s typicky zaoblenými liniemi, krátkým hřbetem vyznačující se pevným zdravím a bez zjevných geneticky podmíněných vad a chorob, s výbornou mechanikou pohybu a prostornými chody. Chody jsou vždy s výrazným posunem od zadě se zapojením hřbetního svalstva a zadě. Pohyb předních končetin vychází z dobře uvolněné plece a dobře zaúhlené lopatky. Při klusu lze pozorovat pro plemeno typické "rozmetání" hrudních končetin.

Kůň s ochotou maximálně spolupracovat s člověkem. Celkový dojem podtrhují bohaté rousy, hříva a ocas.

Nežádoucí jsou lehčí koně teplokrevného typu s dlouhou hlavou s nevýraznými žuchvami, dlouhou linií zad, slabou kostrou, bez pohlavního výrazu, s nedostatečnými rousy, povahově nevyrovnaní či nervózní koně.

b) Standard:

- i) Hlava - je rovná a úměrná proporcím koně. Čelo je široké, nozdry výrazné. Žuchvy jsou výrazně osvalené a dobře vystupující.
- ii) Zuby, oči, uši - skus je pravidelný. Oči jsou k poměru k hlavě větší, klidné a přátelské. Uši jsou dobře nasazené.
- iii) Krk je kompaktní, středně dlouhý, dobře nasvalený s viditelným hřebenem (zejména krk hřebce musí být dobře osvalený a to včetně výrazného hřebene).
- iv) Plec - lopatka je dlouhá a šikmá (v úhlu 45 – 50 stupňů k horizontální linii). Ramenní kloub svírá úhel ideálně 90 stupňů.
- v) Kohoutek je nevýrazný, velmi dobře osvalený.
- vi) Hrudník je ideálně prostorný s výraznými prsními svaly.
- vii) Záda jsou krátká, silná, velmi dobře osvalená. Linie zad plynule v zaoblených křivkách mírně stoupá k zádi.
- viii) Končetiny - hrudní i pánevní končetiny jsou silné, dobře zaúhlené s dobře utvářenými masivními klouby. Hrudní i pánevní končetiny mají pravidelný postoj, pánevní končetiny mohou mít ve spěnkovém kloubu rozevřený postoj. Končetiny musí být v rovnováze s proporcemi koně a dostatečně silnou holení.
- ix) Zád' je velmi dobře osvalená, štěpená.
- x) Tělo je krátké, kompaktní, sudovité se zaoblenými žebry.
- xi) Rousy jsou charakteristickým rysem plemene. Rousy vyrůstají minimálně od zápěstí hrudních končetin a hlezen pánevních končetin a v přední části nohou minimálně od korunky zcela zakrývají kopyta koně.
- xii) Hříva a ocas jsou velmi husté, schopné dorůst extrémních délek.

c) Kohoutková výška hůlková

Plemeno se vyznačuje značnou výškovou variabilitou, max. výška je 170 cm.

d) Barva

- Povoleny jsou všechny barvy.
- Irish Cob, který má bílé znaky na bříše, je označován jako "blagdon".

e) Charakterové vlastnosti a temperament

Irish Cob je přátelský jak vůči lidem, tak vůči ostatním druhům zvířat. Typickým znakem je charakterní, nelekavý, dobře se chovající, až flegmatický kůň, dobře ovladatelný pod sedlem nebo v zápřeži. Kůň projevující ochotu klidně spolupracovat, psychicky odolný a učenlivý.

f) Zdraví

- žádoucí: odolnost, výkonnost, tvrdost a snadná krmitelnost;
- nežádoucí a vyřazující vady: dědičné choroby, genetické vady, kryptorchismus, nápadně odlišné chování a fyzické či psychické defekty, které ovlivňují chovné nebo jezdecké či vozatajské využití.

Čl. VI **Sledované znaky**

Požadavky na plemenné klisny a hřebce při zápisu do plemenné knihy - sledované znaky:

1) Plemenný typ a pohlavní výraz

- a) Celkový vzhled (typ Irish Cob);
- b) Stavba těla;
- c) Hlava (oči, uši, tlama, zuby);
- d) Krk;
- e) Plec a kohoutek;
- f) Hrudní končetiny;
- g) Hrudník;
- h) Hřbet;
- i) Zád;
- j) Pánevní končetiny;
- k) Ocas a hříva;
- l) Rousy;
- m) Pohyb;
- n) Krok;
- o) Klus.

2) Charakterové vlastnosti a temperament

- a) Temperament a charakter;
- b) Ochota spolupracovat.

3) Celkový dojem

- a) Celkový dojem.

4) Celková známka

- 5) Při zápisu do plemenné knihy (mimo knihu hříbat) je vypracován **lineární popis koně** podle platné metodiky a koně jsou hodnoceni s využitím bodové stupnice.

Čl. VII **Použití jiných plemen**

- 1) Za předpokladu, že jsou při zápisu splněna stejná kritéria jako v případě Irish Cob, mohou být do ŠP zařazena:
 - a) vyjmenovaná plemena:
 - i) všichni koně z irských piebald a skewbald;
 - ii) skewbald a piebald;
 - iii) irský sportovní kůň;
 - iv) gypsy cob;
 - v) coloured horse;
 - vi) tinker.
 - b) potomci rodičů, kteří jsou registrováni v hlavním oddílu příslušné plemenné knihy vyjmenovaných plemen.
- 2) Klisny následujících plemen, které měří méně než 170 cm a odpovídají standardu Irish Cob lze registrovat do plemenné knihy za předpokladu, že se zúčastní inspekce a budou vyhodnoceny jako velmi přínosné pro chov se ziskem 1. premie.
 - a) shire;
 - b) clydesdale;
 - c) welsh cob;
 - d) jedinci dalších plemen, kteří splňují standard a chovný cíl IC.
- 3) Všechna zvířata vyjmenovaných plemen, pokud budou při registraci vyhovovat standardu Irish Cob a budou schválena pro chov, budou zapsána do příslušného oddílu plemenné knihy dle ŘPK.

Čl. VIII

Zootechnické osvědčení a Potvrzení o původu

- 1) **Zootechnické osvědčení**, dále jen “ZO” je oficiálním dokladem o identitě, původu a zápisu zvířete do hlavního oddílu PK. Tento doklad vydává výhradně ICCR, z.s. a to pouze pro čistokrevné koně zapsané v hlavním oddílu plemenné knihy a jejich potomstvo v souladu s Nařízením o plemenných zvířatech.
- 2) Zootechnické osvědčení je doklad o identitě, původu a výkonnosti. Zootechnické osvědčení vydává ICCR, z.s. na žádost chovatele (resp. majitele) a vydání Zootechnického osvědčení může být zpoplatněno.
- 3) **Potvrzení o původu**, dále jen “POP” je doklad pro zvířata téhož druhu dle plemenářského zákona, která nejsou způsobilá pro zápis do hlavního oddílu PK. Údaje uvedené v POP jsou obdobné jako v ZO. POP se vydává na žádost chovatele (resp. majitele) a jeho vydání může být zpoplatněno.
- 4) Potvrzení o původu je doklad o identitě, původu a výkonnosti. Je možné jej použít při prodeji, výstavách, svodech, likvidacích pojistných událostí, atd..
Vzor Potvrzení o původu - příloha č. 1.

Čl. IX

Selekční program - hodnotící kritéria

1) Hodnocení

- a) U koní probíhá hodnocení exteriéru, charakterových vlastností a temperamentu, mechaniky pohybu dle Čl. VI.;
- b) Selekcce se provádí na základě sledovaných znaků, výsledku hodnocení jedince a vyhodnocení kvality potomstva. U hřebců je selekční tlak výrazně vyšší. Hodnocení jednotlivých kategorií koní probíhá při označování hříbat a jejich zápisu do knihy hříbat, dále pak na chovatelských akcích.

2) V rámci plemenné knihy jsou koně hodnoceni:

- a) při svodech klisen a výběrech hřebců (premiových inspekcích)
 - i) veřejný svod - pro potřeby zápisu do tříd hlavního oddílu či doplňkového oddílu BASIC Premie;
 - ii) zápis mimo svod - pro potřeby zápisu do tříd hlavního oddílu či doplňkového oddílu BASIC Premie.
- b) při registracích pro potřeby evidence v doplňkovém oddílu - pomocného registru BASIC.

V souladu s knihou původu může být zcela výjimečně použito videohodnocení místo tradiční fyzické inspekce.

3) Výběr hřebců do plemenitby a jejich přehodnocení:

a) Výběry do plemenitby

Hřebci ve věku tří let (počínaje 1. lednem roku narození) a starší mohou být předvedeni k výběru do plemenitby a zapsáni do příslušného oddílu PK.

- i) Posouzení hřebce provádí na premiové inspekci hodnotící komise. Hodnotitelé při předvedení hřebce na ruce zaznamenávají kvalitu exteriérových znaků včetně celkového bodového hodnocení zahrnujícího exteriér, plemenný typ, mechaniku pohybu, pohlavní výraz a vnitřní vlastnosti.
- ii) Součástí výběru je předvedení hřebce na ruce, při němž se hodnotí selekční kritéria dle Čl. VI.
- iii) Hodnotící komise následně posoudí splnění kritérií.
- iv) Možné hodnocení:
 - 1. premie
 - 2. premie
 - 3. premie
 - bez premie
- v) Pro udělení výběru musí hřelec:
 - Dosáhnout celkového hodnocení minimálně 144 bodů v součtu všech kritérií.
 - Chovatel (resp. majitel) hřebce musí doložit doklad od veterinárního lékaře o zdravotní kontrole včetně zjevných dědičných vad, DNA typ a protokol o negativním výsledku testu PSSM1 (Polysacharid storage myopatie 1).
- vi) Rozhodnutí o splnění podmínek pro zařazení hřebce do plemenitby je v kompetenci RPK. Pro toto rozhodnutí má RPK k dispozici údaje o aktuálních tělesných rozměrech a základních zdravotních ukazatelích.
- vii) Výběry hřebců probíhají minimálně 1x ročně.

b) Obecné podmínky

- i) Hřelec musí být bez zdravotních a dědičně podmíněných vad a nesmí mít závažné exteriérové nedostatky.
- ii) O výběru/nevýběru hřebce, zápisu do příslušného oddílu, třídy plemenné knihy a získaném počtu bodů bude učiněn záznam do průkazu koně.

- iii) Oprávnění k udělení výběru hřebců pro danou připouštěcí sezonu (vydání připouštěcího rejstříku) uděluje RPK na základě písemné žádosti chovatele plemenného hřebce. Udělení tohoto oprávnění je zpoplatněno. Pro toto rozhodnutí bere RPK v úvahu především věk hřebce, jeho dosavadní uplatnění v plemenitbě, kvalitu jeho potomstva, absolvování zkoušky výkonnosti. Hřebci, který není aktuálním přínosem pro šlechtění plemene, může být RPK odmítnuto udělení oprávnění k plemenitbě pro příslušný rok, toto rozhodnutí je RPK povinná chovateli hřebce sdělit s odůvodněním.
- iv) V případě, že z nějakých důvodů dojde k zapuštění klisny hřebcem, jemuž pro příslušný rok nebylo uděleno oprávnění k plemenitbě, ale který je evidován v Ústředním registru plemníků, je možné takovému hřebci na základě písemné žádosti jeho chovatele oprávnění k připouštění (připouštěcí rejstřík) pro příslušný rok dodatečně vystavit v zájmu evidence oboustranného původu potomka. Poplatek za jeho vystavení je stanoven v Sazebníku poplatků.
- v) Výběr hřebce mimo vypsání termíny je možný, je zpoplatněný dle FŘ.
- vi) Plemenní hřebci, budou přeměřeni a přehodnoceni při obnově licence po 3 letech po udělení prvotního výběru.

c) Změna majitele a umístění hřebce

- i) Změnu nahlásí nový majitel. Změna se provede na základě předložení Průkazu koně. Tento úkon je zpoplatněn dle Sazebníku poplatků. Změnu umístění hřebce je majitel povinen nahlásit při podání žádosti o výběr na příslušný rok UCHS.
- ii) Změna v průběhu připouštěcího období musí být nahlášena okamžitě UCHS, a to písemnou nebo elektronickou formou.

d) Zkoušky výkonnosti hřebců

- i) Hřebci vybraní do plemenitby mají povinnost absolvovat výkonnostní zkoušky s minimálním hodnocením 7,5 bodu a to nejpozději do 18 měsíců od prvotního výběru do plemenitby.
- ii) Provádějí se a hodnotí dle metodiky popsané ve Zkušebním řádu.

4) Svody klisen

a) Zápisy do PK

- i) Klisny ve věku tří let (počínaje 1. lednem roku narození) a starší mohou být předvedeny na svod k posouzení a zapsány do příslušného oddílu PK.
- ii) Posouzení klisny provádí na svodu hodnotící komise. Hodnotitelé při předvedení klisny na ruce zaznamenávají kvalitu exteriérových znaků včetně celkového bodového hodnocení zahrnující exteriér, plemenný typ, mechaniku pohybu, pohlavní výraz a vnitřní vlastnosti.
- iii) Součástí zápisu klisny je předvedení klisny na ruce, při němž se hodnotí selekční kritéria dle Čl. VI. Hodnotící komise následně posoudí splnění kritérií.
Možné hodnocení:
 - 1. premie
 - 2. premie
 - 3. premie
 - Bez premie
- iv) O zápisu do patřičného oddílu a třídy plemenné knihy a získaném počtu bodů bude učiněn záznam do průkazu koně.

- v) Pro zápis do hlavního oddílu či doplňkového oddílu plemenné knihy musí klisna dosáhnout celkového hodnocení minimálně 138 bodů v součtu všech kritérií.
- vi) Rozhodnutí o splnění podmínek pro zápis je v kompetenci RPK. Pro toto rozhodnutí má RPK k dispozici údaje o aktuálních tělesných rozměrech a základních zdravotních ukazatelích.
- vii) Svody klisen probíhají ve vypsanych termínech, minimálně 1x ročně.
- viii) Hodnocení klisny mimo svod je možné, je zpoplatněno dle FŘ.

b) Obecné podmínky

- i) Klisna musí být bez zdravotních vad dle Čl. V, písmeno f) a nesmí mít závažné exteriérové nedostatky.
- ii) O zápisu do patřičného oddílu, třídy plemenné knihy a získaném počtu bodů bude učiněn záznam do průkazu koně.

c) Výstavy klisen

- i) Pro porovnání kvality tříletých a starších klisen a za účelem vzdělávání chovatelů a veřejnosti jsou organizovány výstavy klisen dle věkových kategorií. Na výstavách se klisny předvádí na ruce na výstavní ohlávce. Výstavy jsou hodnoceny chovatelskou komisí, která je složena z renomovaných zahraničních či tuzemských chovatelů a jmenována Předsednictvem ICCR, z.s.
- ii) Hodnotí se:
 - plemenný typ a pohlavní výraz;
 - exteriér (hlava, krk, stavba těla, přední končetiny, zadní končetiny);
 - mechanika pohybu (krok, klus);
 - vnitřní vlastnosti (temperament a charakter);
 - připravenost na výstavu.
- iii) Hodnocení je individuální. Komise je oprávněna nepovolit předvedení klisny, která není patřičně připravená, v odpovídajícím kondičním nebo zdravotním stavu, nebo v případě, že předvádějící není patřičně upraven podle předem daných pravidel. Obdobným způsobem se postupuje při hodnocení koní na všech výstavách a přehlídkách pro veřejnost.

d) Zkoušky výkonnosti klisen

V současné době jsou zkoušky výkonnosti klisen dobrovolné a nejsou podmínkou pro zápis klisny do PK. Provádějí se a hodnotí dle metodiky popsané ve ZŘ.

5) Akcelerační program

Pro podporu zajištění udržení tradičního typu Irish Cob se bude využívat Akcelerační program, jehož cílem je záměrné připarování vhodných jedinců, kteří mají předpoklad svými exteriérovými a charakterovými vlastnostmi produkovat kvalitní potomstvo ve smyslu platného ŠP.

Do akceleračního programu (AP) se zařazují klisny a hřebci, kteří splňují některá z následujících kritérií:

a) Klisny

- Klisny zapsané do Třídy 1 (HPK BOB);
- Klisny zapsané do doplňkového oddílu BASIC BOB;
- Klisny, které dosáhly v celkovém součtu hodnocení 148 bodů včetně či více.

b) Hřebci:

- Hřebci, kteří při prvotním výběru do plemenitby (dle tohoto ŠP či dle ŠP Irish Cob UCHS ASCHK z.s., platného od 6. 8. 2020) dosáhli 148 bodů včetně či více (tito jedinci budou zařazeni do AP na dobu 2 let);
- Hřebci u nichž na základě každoročního vyhodnocení jejich potomstva RPK rozhodne, že budou do AP zařazeni na nadcházející sezónu.

Čl. X Hodnocení, premie, tituly

- 1) Hodnocení se provádí podle charakteristik popsaných v Čl. V bod 3).
- 2) Hodnotící stupnice je 160 ti bodová s využitím rozsahu 128-160 bodů. Hodnotí se po půlbodech. Následně jsou body udělené v kritériích uvedených v Čl. VI sečteny a na základě bodového systému obdrží zúčastněné zvíře příslušnou "premií".
- 3) Vzhledem k historickým zvykostem a kompatibilitě hodnocení s filiálními plemennými knihami Irish Cob v EU je hodnotící stupnice od 6-10 bodů.
 - a) 1. premie - 146-160 bodů, doporučen pro chov.
 - b) 2. premie - 138 – 145,5 bodů, schválen pro chov.
 - c) 3. premie - 137,5- 130 bodů, neschválen pro chov.
 - d) bez premie, nezapsán - méně či včetně 129,5 bodů.

Příčemž vždy platí:

- i) Hřebci, kteří nezískají 144 bodů či více v součtu všech posuzovaných kritérií uvedených v Čl. VI, nezískají premii a nebudou schváleni pro chov.
- ii) Hřebci, kteří v případě jednoho nebo více posuzovaných kritérií uvedených v Čl. VI získají méně než 8 bodů, nebudou schváleni pro chov.
- iii) Klisny, které v případě jednoho nebo více posuzovaných kritérií uvedených Čl. VI získají méně než 7 bodů, nebudou zapsány.
- iv) Hřelec a klisna, kteří nezískají 9 a více bodů za charakter a typ nemohou získat 1. premii.
- v) Hřelec, který nezíská více než 9 bodů a klisna, která nezíská více než 8 bodů za rousy, nemohou získat 1. premii.
- vi) Hřebci a klisny mohou být opakovaně předvedeni na svod (premiovou inspekci). Do plemenné knihy se zaznamenává vždy nejvyšší dosažené hodnocení.

4) Stupnice pro hodnocení

10	9 1/2	9	8 1/2	8	7 1/2	7	6 1/2	6
vynikají cí	výborný	velmi dobrý	dobrý	uspokojí vý	dostatečn ý	nedostate čný	špatný	velmi špatný

Vzhledem k historickým zvyklostem a kompatibilitě hodnocení - filiálními plemennými knihami v EU je hodnotící stupnice od 6-10 bodů.

- 5) Po zařazení do plemenné knihy vydává ICCR, z.s. koním interní doklad - certifikát (vzor certifikátu - příloha 2) o zařazení jedince do třídy/registru plemenné knihy s identifikačními údaji a fotografiemi koně. Tento dokument slouží chovatelům a plemenné knize jako potvrzení o registraci koně do plemenné knihy. V případě, že průkaz koně byl vydán plemennou knihou ICS CZ, jsou fotografie již součástí tohoto průkazu.
- 6) Tituly
 - a) **STER** - Pokud kůň získá ve dvou různých letech opakovaně 1. premii. Titul bude koním udělován automaticky po splnění podmínky a zaznamenán do PK.
 - b) **EXCELLENT**
 - i) Hřebci, jejichž minimálně 5 potomků získalo v dospělém věku 1. premii *nebo* hřebci jejichž minimálně 2 potomci získali celkové prvenství na svodu (premiové inspekci) za přítomnosti minimálně 15 koní *nebo* vítězství ve své kategorii (kategorie dospělých klisen či hřebců) za přítomnosti minimálně 7 koní v dané kategorii.
 - ii) Klisny, jejichž minimálně 3 potomci získali v dospělém věku 1. premii *nebo* klisny, jejichž minimálně 2 potomci získali celkové prvenství na svodu (premiové inspekci) za přítomnosti minimálně 15 koní *nebo* vítězství ve své kategorii (kategorie dospělých klisen či hřebců) za přítomnosti minimálně 7 koní v dané kategorii.
 - c) O udělení titulu musí chovatel požádat RPK s doložením splnění podmínek. RPK posoudí, zda daný jedinec splnil kritéria a pokud ano, bude mu titul udělen a zaznamenán do PK.
 - d) **TRADICNI IRISH COB** - Hříbata narozená z rodičů kteří jsou oba zapsáni v hlavním oddílu, třída 1 (HPK BOB), 2 (HPK1), či 3 (HPK2) nebo doplňkových oddílech třídy BASIC PREMIE nebo BASIC BOB, získávají přídomek ke jménu "Tradicni Irish Cob"
 - i) Tento titul je veden v plemenné knize a zapisován za jméno koně do průkazu původu.

Čl. XI

Ověřování identity koní - systém identifikace zvířat

- 1) **Označování a identifikace koní** odpovídá aktuálně platné legislativě, kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených v plemenářském zákoně.

Při zápisu plemenných zvířat do PK se příslušnost zvířete k PK označuje v identifikačních dokumentech koně.

- 2) Označování provádí odborně způsobilé osoby, na základě smluvní dohody s UCHS. Označování koní se provádí za účelem identifikace zvířete v kombinaci s popisem základní barvy a chlupových virů na těle koně.

3) **Hříbata**

- a) K zabezpečení identity se označuje elektronickým identifikátorem každé narozené a registrované hříbě pod matkou, tj. nejpozději do stáří 8 měsíců. Zároveň se pořizuje fotografická dokumentace hříběte, která je nedílnou součástí průkazu koně.

- b) Pokud hříbě pochází z rodičů registrovaných v zahraničních plemenných knih Irish Cob, chovatel je povinen tuto skutečnost prokazatelně doložit. U hříbat narozených na území ČR musí být předložen podepsaný připouštěcí lístek.
- c) U každého hříběte, které má být registrováno, musí být předloženo ověření původu akreditovanou imunogenetickou laboratoří. Náklady nese chovatel (resp. majitel). Výsledky ověření původu jsou uloženy v archivu UCHS.

4) Klisny a hřebci

- a) U každého zapisovaného/registrovaného koně nebo koně předváděného k zápisu se ověřuje identita podle čipu a může být požadováno ověření původu pomocí DNA.
- b) Každý hřebec musí mít před zápisem do odpovídající třídy hlavního či doplňkového oddílu stanovený genetický typ. Náklady nese v tomto případě ten, kdo požádal o licenci a zápis hřebce do PK.

5) **Dodatečné změny:** rozumí se vyšší nebo nižší zařazení klisny, hřebce či hříběte v plemenné knize.

- a) Pokud se při zápisu klisny či hřebce vychází z chybných předpokladů, co se týče původu, může se po ověření analýzou DNA provést změna zápisu. U jedinců, kteří jsou zapsáni do jednoho z oddílů plemenné knihy/registru, může být na základě rozhodnutí RPK či zdůvodněné žádosti majitele zařazení přehodnoceno a opraveno.
- b) Existují-li pochybnosti o udaném původu již zapsaného jedince, může RPK na náklady ICCR, z.s. provést kontrolu správnosti specifikovaného rodokmenu pomocí DNA technik. V případě, že bude zjištěno, že uvedený rodokmen je chybný, RPK dále postupuje dle Čl. XI bod 5) písm. a), zároveň je však majitel koně povinen uhradit veškeré náklady spojené s testováním a případnou administrativou v rámci plemenné knihy.
- c) ICCR, z.s. nenese odpovědnost za jakékoli finanční důsledky spojené s nesprávně uvedeným rodokmenem koně.

6) **Přidělení životního čísla**

Každý kůň obdrží při registraci do plemenné knihy identifikační číslo (Unique Equine Lifenummer – UELN). Toto číslo je patnáctimístné a nemění se.

UELN se přidělují následovně:

203 xxx 28 01 245 23	
203	- zemský kód pro Česko
xxx	- kód plemenářského spolku
78	- plemeno
01	- číslo registrační knihy koní
245	- pořadové číslo v knize hříbat
23	- rok narození (2023)

7) **Pojmenování a registrace**

- a) Kůň zapsaný v plemenné knize je označen jménem, pořadovým číslem registrace a případně označením plemenné knihy první registrace, která se nesmí měnit ani doplňovat.
- b) Zásady tvorby jmen
 - i) Jméno stáje se zapisuje ideálně jako prefix - před jménem koně, nejlépe jako jednoslovný název či zkratka písmen. (nemusí být)

- ii) Vlastní jméno koně.
- iii) Jméno stáje/prefix/affix nebo jména z nich odvozená se mohou registrovat a mohou být používána u jména koně. Vlastník stáje si může jméno stáje zaregistrovat. Registrace jména stáje je zpoplatněna dle FŘ.
- iv) Jméno koní, kteří mají ve jménu i jméno stáje, nelze změnit bez písemného souhlasu chovatele (resp. majitele) jména stáje.
- v) Jméno již udělené jinému hřebci, který má přidělené číslo ÚRP, nesmí být použito do uplynutí alespoň dvou generací.
- vi) Jméno koně včetně jména stáje nesmí být delší než 25 písmen.
- vii) Jméno koní, kteří již mají potomky, měnit nelze.

Čl. XII

Použití reprodukčních technik

ŠP umožňuje přirozenou plemenitbu, umělou inseminaci a embryotransfer včetně oplodnění in vitro.

Čl. XIII

Přihlížení ke zdravotním a genetickým defektům nebo zvláštnostem

- 1) U hřebců zařazovaných do plemenitby se vyžaduje nepřítomnost genu PSSM1 (Polysaccharide storage myopathie 1).
- 2) Kryptorchismus, vady skusu, atopická dermatitida je důvodem k nezařazení či vyřazení jedince z plemenitby.
- 3) V případě vyřazení koně ze zdravotních důvodů musí být k žádosti o opakované posouzení hřebce připojena zpráva specializovaného veterinárního lékaře pro choroby koní.
- 4) Rozhodnutí o individuálním vyloučení z chovu z výše uvedených důvodů náleží RPK.

Čl. XIV

Testování užitečnosti

Prověřování užitečných vlastností koní, požadavky na hodnotitele, chovatelské komise, jsou podrobně uvedeny ve ZŘ, který s ohledem na jeho rozsah tvoří samostatnou část ŠP.

- a) Do budoucna je zvažována realizace
 - i) Posouzení a porovnání kvality hříbat po hřebcích na základě lineárního popisu;
 - ii) Porovnání jednotlivých znaků zevnějšku 3-letého a staršího potomstva podle výsledku lineárního popisu.
- b) K přípravě podkladů lze činit ze strany UCHS tyto kroky:
 - i) Finanční podporou chovatele (resp. majitele) hřeběte narozeného z rodičů zařazených v akceleračním programu dosáhnout zvýšení četnosti potomstva po jednotlivých plemeních.
 - ii) Hodnocení hříbat pod klisnou, hodnocení dospělých a mladých koní na svodech a výstavách, hodnocení při zápisu do PK.
 - iii) Vyhodnocování výsledků potomstva po jednotlivých plemeních na svodech (premiových inspekcích).

Čl. XV Rozbor plnění ŠP

- 1) ICCR, z.s. předkládá souhrnnou roční zprávu o realizaci ŠP MZe ČR.
- 2) Účastníci ŠP mají možnost se seznámit s výsledky výkonnostních zkoušek a hodnocením svých zvířat.
- 3) Pravidelně jsou publikovány souhrnné výsledky, přehledy (webové stránky).
- 4) Rozbor plnění Šlechtitelského programu je každoročním přehledem o stavu a vývoji plemene a povinnost jeho každoročního vyhodnocování je daná nařízením o plemenných zvířatech.

Stav populace plemene.

- a) Výsledky testování a posuzování.
 - b) Nejlepší chovy a koně.
 - c) Počty zapsaných hřebců a klisen do PK.
 - d) Prezentace plemene na výstavách.
 - e) Výsledky reprodukce při realizaci ŠP (Inseminace, přirozená plemenitba, nejvyužívanější plemenici).
 - f) Selektce – důvody vyřazování s ohledem na chovný cíl.
 - g) Priority pro příští rok.
- 5) Průběh realizace ŠP a jeho efektivnost je každoročně vyhodnocována RPK, která stanoví pravidla a kontroluje jejich dodržování a navrhuje výboru ICCR, z.s. případná opatření.
 - 6) Součástí kontroly dodržování ŠP je vyhodnocování výsledků hodnocení prováděného jednotlivými osobami a jejich pravidelné vzdělávání směřující k objektivizaci hodnocení.
 - 7) Výsledky kontrol a způsob řešení případných nedostatků jsou následně součástí rozboru plnění ŠP.

Tento Šlechtitelský program vstupuje v platnost dnem na základě schválení členskou schůzí ICCR, z.s. dne 15.6.2022 a schválením MZe ČR.

Bc. Barbora Jarešová, předseda Předsednictva ICCR, z.s.